

Puigortunngorneq pillugu pinaveersaartitsinermik suliniuteqarnissaq kiisalu puigortunngorsimasut nunatsinni annertusiartuinnarnissaat peqqutigalugu, Naalakkersuisut pilersaarummik saqqummiinissaannik peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut

(Inatsisartunut ilaasortamit Olga P. Berthelsenimit, Inuit Ataqtigiit, saqqummiunneqartoq)

pillugu

Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliap

ILASSUTITUT ISUMALIUTISSIISSUTAA

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutip aappassaaneerineqarnerani saqqummiunneqartoq

Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliaq kingullermik suliarinninnermini ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq, Debora Kleist, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq, Jane Petersen, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq, Astrid Fleicher Rex, Demokraatit
Inatsisartunut ilaasortaq, Ruth Heilmann, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq, Knud Kristiansen, Atassut

Siunnersuummut ilassutitut isumaliutissiissuteqarnermut tunuliaqutaasoq

Siunnersuummik aappassaaneerineq ulloq 18. maj 2010-mi aallartinneqartoq Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliap UKA 2010-mut ilassutitut isumaliutissiissummik saqqummiussaqaarnissaa siunertaralugu kaammattuineq tunngavigalugu unitsinneqarpoq, tamatumalu kingorna siunnersuummik aappassaaneerineq nanginneqassalluni.

Ilassutitut isumaliutissiissusiornissamut tunngaviuvoq siunnersuummut tunngatillugu annertunerusumik paasiniaanernik ingerlatsisoqaarnissaa puigortunngortunullu ataatsimut pilersaarutip taassumalu imarisaasa piffissalersornissaat pillugit naalakkersuinikkut isumaqatigiin-niarnernik ingerlatsisoqaarnissaa.

Peqqissutsimut Naalakkersuisup Naalakkersuisut sinnerlugit aappassaaneerinnermut akissuteqarnermini nalunaarpoq isumaliutissiissutip imarisai innersuussutigalugit makku inassutigineqarsinnaasut:

- Paasissutissanik katersisoqassasoq, puigortunngorneq pillugu nassuiaasiornissamut tunuliaqutaasinnaasunik
- Naalackersuisoqarfiit akornanni suleqatigiissitaliortoqassasoq kommunit peqataaffigisaanik, taakkulu inuit eqqartorneqartut nappaataannik suussusiliinissaq, katsorsaanissamik neqeroortarnissaq inuttullu ikiorneqartariaqartillugit suliniutissat pillugit iliuusissatut pilersaarummik pingaarnersiukkamik siunnersuusiussasut.
- Ilaqutariinnermut ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaani siunnersuutit suliami tassani ilanngunneqassapput
- Iliuusissatut pilersaarussiaq pingaarnersiugaq UPA 2013-imi Inatsisartunut saqqummiunneqassasoq.

Puigortunngortut pillugit pilersaarutip ataatsimoortup qaqugu piareernissaanut piffissaliunneqartoq Naalackersuisut akissuteqaamminni allassimasaat allannguutissatut siunnersuummut 8. maj 2010-mi Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliap isumaliutissiissummini saqqummiussaanut naapertuutinngilaq. Allannguutissatut siunnersuut taanna ima oqaasertaqarpoq:

Allannguutissatut siunnersuut nr. 1

Puigortunngorneq pillugu ungasinnerusoq isigalugu pilersaarummik ataatsimoortumik Inatsisartunut akuerisassanngorlugu kingusinnerpaamik UKA 2011-mi saqqummiuseqqullugit Naalackersuisut peqquneqarnissaannik aalajangiiffigisassatut siunnersuut.

Allannguutissatut siunnersuummut atatillugu Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliap aamma oqaatigaa:

Puiguttortunngortut pillugit pilersaarut makku pillugit piviusunngortinneqassaaq minnerpaamillu makkuninnga imaqaassalluni:

- Kommuninit susasaqartunillu allanit peqataaffigineqartumik naalackersuisoqarfiit akimorlugit Naalackersuisut suleqatigiissitaliaat puigortunngorneq pillugu ungasinnerusoq isigalugu pilersaarummik ataatsimoortumik tamatumani aningaasaqarnikkut tapiissutissat pillugit Naalackersuisunut siunnersuusiussaaq.
- Innuttaasut akornanni puigortunngornerup qanoq atugaatiginera suleqatigiissitaliap misissavaa. Tamatumani qaninnerusoq ungasinnerusorlu isigalugit.

- Kalaallit Nunaanni innuttaasut akornanni puigortunngortut qanoq amerlatiginerat pillugu nalunaarsuineq puigortunngortut pillugit pilersaarummut ilanngunneqassaaq.
-
- Puigortunngorneq pillugu pilersaarut ilisimasanik piviusunik pissarsiarineqartunik naleq-qussakkanillu tunngaveqassaaq. Tamatumani qaninnerusoq ungasinnerusorlu isigalugit.
- Tamatuma kingorna puigortunngorneq pillugu pilersaarut inassuteqaatitaalu Inatsisartu-nut suliarineqartussanngorlugit akuerineqartussanngorlugillu saqqummiunneqassapput.
- Puigortunngorneq pillugu nunatsinni innuttaasunik, tassunga ilanngullugu peqqinnissa-qarfimmi isumaginnittoqarfimmilu sulisunik qanigisaasunillu paasissutissiinissaq pillugu puigortunngorneq pillugu pilersaarut suliniutinik aalajangersimasunik imaqqassaaq. Tas-sunga atatillugu paasititsiniaanissaq isumaliutigineqassaaq.
- Puigortunngorneq pinaveersaartinniarlugu suliniutissatut siunnersuutinik puigortunngor-neq pillugu pilersaarut imaqqassaaq.
- Puigortunngortunik paasiniaaneq nappaammillu suussusersiniarneq qanoq qulakkeerne-qarsinnaanersoq, aqqissuunneqarsinnaanersoq ataqatigiissarneqarsinnaanersorlu pillugit siunnersuutinik puigortunngorneq pillugu pilersaarut imaqqassaaq.
- Innuttaasut akornanni puigortunngortut pillugit ilisimasanik Namminersorlutik Oqartus-sat qanoq nukittorsaasinanerat attassiinnarsinnaanerallu puigortunngorneq pillugu piler-saarummi sammineqassaaq.
- Puigortunngortunut immikkut angerlarsimaffinnik pilersitsisoqarsinnaanersoq imaluun-niit angerlarsimaffinni pioreersuni puigortunngortunut immikkoortoqarfinnik (nakkutigi-neqarluni immikkoortortanik) annertusaasoqarlunilu pilersitsisoqarsinnaanersoq pillugu sanaartugassanut siunnersuutinik tunngavilersukkanik puigortunngorneq pillugu pilersaa-rutikkut saqqummiussisoqassaaq.
- Ataatsimut isigalugu puigortunngortut isumagineqarnissaat paaqqutarinissaallu eqqarsaa-tigalugu illutat nutarternissaannut ungasinnerusoq isigalugu siunnersuutit puigortunngor-tut pillugit pilersaarummi sulissutigineqassapput.

- Puigortunngorneq pillugu pilersaarut Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu isumaginninnikkut peqqinnissakkullu anguniakkanut ilisimaneqartunut ataqatigiissaarneqasaaq.
- Isumaginninnermik peqqinnissamillu ingerlatsivinni sulisunut suliniutinik aqqissuussaanunik piginnaasanillu ineriartuutaasunik naleqquttumik annertussusilinnik ilinniaqqiffiuisinnaasanillu qanoq ililluni ingerlatsisoqarsinnaaneranut siunnersuutinik puigortunngorneq pillugu pilersaarut imaqaasaaq.
- Puigortunngortut pillugit pilersaarut ilaqtariinnut siunnersuinnermut tapersersuinnermullu pilersaarutini aammalu puigortunngorneq pillugu qanigisaasunut immikkut paasisutisiissutinik imaqaasaaq.
- Puigortunngorneq pillugu iliuuseqarnissamut pilersaarummik pingaarnersiukkamik unga-sinnerusorlu isigalugu periusissamik puigortunngorneq pillugu pilersaarut imaqaasaaq.
- Pilersaarummut atatillugu aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat puigortunngorneq pillugu pilersaarummi nassuiaatigineqassapput.
- Puigortunngorneq pillugu pilersaarutip suliarineqarnerani suliniaqatigiiffiit susassaqtut sapinngisamik annertunerpaamik peqataatinneqassapput. Taakku tassaasinnaapput nap-parsimasut peqatigiiffii periarfissaqassappallu qanigisaasut.

Ilaqtariinnermut Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliaqarnerata nanginnera.

Siunnersuummik suliarinninnerup nanginnera makkuninnga imaqarpoq:

Apeqqutit

Ilaqtariinnermut Ataatsimiititaliap ulloq 22. juni 2010-mi siunnersuut pillugu Peqqissutsimut Naalakkersuisoq qulingiluanik apeqquteqarfigaa.

29. juli 2010-mi ataatsimiititaliap apeqqutaanut Peqqissutsimut Naalakkersuisoq allakkatigut akissuteqarpoq. Akissuteqaatitut allakkiaq ataatsimiititaliap apeqqutaanik aamma imaqartoq 29. juli 2010-meersoq isumaliutissiisummi matumani ilanngussatut A-tut ilanngunneqarpoq.

Ataatsimiititaliap Naalakkersuisumik apersuinera

Ataatsimiititaliap Naalakkersuisumik apersuinissaanut aggersaassut naapertorlugu Peqqissutsimut Naalakkersuisoq ataatsimiititaliamit ulloq 24. september 2010-mi apersorneqarpoq, tak. ilanngusaaq B.

Ataatsimiititaliap Naalakkersuisumik apersuinerani akissuteqaat 24. september 2010-meersoq ilanngunneqartoq Peqqissutsimut Naalakkersuisup Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliamut saqqummiuppaa, tak. ilanngussaq C.

Ataatsimiititaliap Naalakkersuisumik apersuinerani Peqqissutsimut Naalakkersuisup makku-ninnga oqaaseqarnera Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliamit immikkut maluginiarneqarpoq:

- Puigortunngornerup qanoq atugaatigineranut tunngaviusumik paasissutissat, puigortunngorneq pillugu qulaajaanermut tunngasut, puigortunngornermut tunngasumik suliniutit, puigortunngornermut tunngasumik ilinniartitaanikkut suliniutit il.il. pissarsiariniarlugit aallarniutitut sulineq puigortunngorneq pillugu kingusinnerpaamik UPA 2012-imi nalunaarusiornermik kinguneqarsinnaasoq.
- Puigortunngornermut tunngasumik periusissaq aningaasaqarnikkut aqutsinikkullu kingunerisassat qulaajaavigineqarnerannik imaqartoq UPA 2013-imi saqqummiunneqarsinnaasoq.
- Suliap ingerlaqqinnissaanut aqutsisoqatigiinnik pilersitsinissaq pilersaarutaasoq. Aqutsisoqatigiit ima katitigaassasut:

Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfimmiit sinniisut marluk, aappa siulittaasuusussaq Isumaginninnermut Naalakkersuisoqarfimmiit sinniisooq ataaseq
KANUKOKA-miit sinniisooq ataaseq
Peqqissutsimut Pinaveersaartitsinermullu Aqutsisoqarfimmiit sinniisooq ataaseq
IPIS-imiit sinniisooq ataaseq
Kommunini paaqqutarinninnermut immikkoortortaqaqarfimmiit sinniisooq ataaseq

- Suliap ingerlanera pillugu qaammatit arfinilikkaarlugit ilisimatitsissummik Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliaq nassinneqartassasoq.
- Puigortunngorneq pillugu misiliummik immikkut naleqqussakkamik aammalu Kalaallit Nunaanni puigortunngortut pillugit qulaajaassutissamik immikkut naleqqussakkamik suliaqartoqarnissaa siunertaavoq.

KANUKOKA-mik ataatsimeeqateqarneq

Kommunit puigortunngornermut tunngasumik suliniutaat innuttaasunullu puigortunngortunut iliuusaat pillugit ataatsimiinnermi KANUKOKA-p nassuiaateqarnissaa siunertaralugu ulloq 4.

oktober 2010-mi ataatsimiinnissamut Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliamit KANOKUKA aggersarneqarpoq.

Puigortunngorneq pillugu ataatsimoortumik ungasinnerusumullu isigisumik pilersaarut pisariaqartinneqartoq aammalu puigortunngornermut puigortunngortunullu tunngatillugu kommunit assigiinngitsumik annertussusilimmik suliniuteqarlutillu iliuuseqartartut KANUKOKA-p uppersarparaa. Kommunit pineqartumut tunngatillugu uninngaannangitsut, puigortunngornermulli aammalu puigortunngortunut tunngatillugu ajornartorsiutit sulissutigineqartut KANUKOKA-p erseqqissaatigaa.

Aammattaaq puigortunngorneq pillugu ataatsimoortumik ungasinnerusumullu isigisumik pilersaarut siunnersuutit aappassaaneerreqarnerani Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliap isumaliutissiisutaani immikkoortut erseqqissarneqartut ilanngullugit KANUKOKA annertuumik suleqataarusussuseqartoq KANUKOKA-mik ataatsimeeqateqarnermi uppersarparpoq.

Aammattaaq sulinerup ingerlateqqinnissaanut kommunini aningaasaqarniarnikkut ajornartorsiuteqarneq isummerfigineqartariaqartoq, puigortunngornerli pillugu ataatsimoortumik ungasinnerusumullu isigisumik pilersaarummik suliaqarnermi kommunit KANUKOKA-lu pitsaasumik kingunilimmillu peqataajumaartut KANUKOKA-p oqaatigaa.

Siunnersuut pillugu Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliap ataatsimut isumaliutersuutaa

Puigortunngorneq pillugu ungasinnerusumut isigisumik pilersaarutit piviusunngortinneqarnissaata ataatsimut sulissutigineqarnissaa Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliamit isumaqatigineqarpoq. Taamaaliornikkut nunatsinni utoqqarnik isumaginninnerup ilaa patajaallisarneqaqqullugu siunissamullu qulakkeerunneqarsinnaaqqullugu. Puigortunngorneq pillugu ungasinnerusumut isigisumik pilersaarut isumaliutissiisummi 8. maj 2010-meersumi ataatsimiititaliamit oqaatigineqartunik ilassutitullu isumaliutissiisummi matumani uteqqinneqartunik minnerpaamik imaqassasoq Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliamit aamma isumaqatigiissutigineqarpoq. Siunnersuutaqqaartumut allannguutissatut siunnersuuteqarnissaq pisariaqartoq Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliamit aamma isumaqatigiissutigineqarpoq taamaalilluni puigortunngornermut puigortunngortunullu suliniutit siunnersuutikkut tamakkiinnerusumik siuarsaavigineqarsinnaaqqullugit. Aammattaaq siunnersuummik siullermeerinerup, siunnersuuteqartup itisiliilluni tunngavilersuutaasa suliallu Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliami suliarineqaqqinnerata uppersarparaat puigortunngorneq pillugu ataatsimoortumik ungasinnerusumullu isigisumut pilersaarut tamanit kissaatigineqartoq.

Ulloq 4. oktober 2010-mi ataatsimiititaliap Naalackersuisumik apersuinerani Peqqissutsimut Naalackersuisup oqariartuutai allannguutissatut siunnersuut nr. 1-p imarisaanut sanilliuk-

kaanni puigortunngorneq pillugu ataatsimut pilersaarutip qaqugu aallartinneqarnissaa pillugu piffissaliussat suli annertuumik assigiinngissuteqarput.

Peqqissutsimut Naalakkersuisup oqariartuutai siunnersuutaqqaartumut allannguutissatut siunnersuuteqarnikkut piviusunngortinneqassappata allannguutissatut siunnersuut nutaaq, allannguutissatut siunnersuut nr. 2 ima oqaasertaqartariaqassaaq:

Allannguutissatut siunnersuut nr. 2

Puigortunngorneq pillugu ungasinnerusoq isigalugu ataatsimoortumik pilersaarutinngorlugu kingusinnerpaamik UPA 2013-imi saqqummiunneqartussamik puigortunngorneq pillugu nassuiaammik Inatsisartunut kingusinnerpaamik UPA 2012-imi saqqummiussinissamik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik aalajangiiffigisassatut siunnersuut.

Peqqissutsimut Naalakkersuisup nassuiaataa allannguutissatut siunnersuutip nr. 2-p imarisannut tassanilu piffissaliussinnermut naapertuuttoq ataatsimiititaliap Naalakkersuisumik apersuinerani Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliamit pissarsiarineqarpoq.

Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliami qanoq isumaqatigiittoqarpa.

Ataatsimoortumik ungasinnerusorlu isigalugu puigortunngorneq pillugu pilersaarummik suliaqartoqarniarnera ataatsimiititaliap isumaqatigiittup tapersersuineranik siunnersuummik suliaqarneq inerneqarmat nuannersorujussuuvoq. Naak puigortunngortuutitta paaqqutarineqarnissaannut kommunit annertuumik suliaqaraluartut pineqartumut toraagaqarnerulluni aaq-qissuussaanagerusumillu nuna tamakkerlugu tamakkiisumik sulisoqarnissaa siunnersuutikkut qulakkeerniarneqarpoq. Puigortunngortut pillugit pilersaarut innuttaasunut puigortunngornermik eqqugaasunut atugassarititaasunut ungasinnerusoq isigalugu nukittorsaaqataassasoq qularutissaanngilluinnarpoq. Tamatuma saniatigut paaqqutarinniffinni isumassuiffinilu sulisut puigortunngorneq puigortunngortunullu sullissineq pillugit ilisimasaqarnerulersimasut puigortunngortut qanigisaasa ilisimalissavaat. Sulisut puigortunngornermik puigortunngortunillu ulluinnarni suliallit siunnersuut manna aqutigalugu puigortunngorneq puigortunngortunillu suliaqartarneq paaqqutarinnittarnerlu pillugit aaqqissuussanik ilinniaqqittarnissanik pikkorisartarnissanillu neqeroorfigineqarsinnaalissapput. Pineqartumi pissutsit ullutsinnut naleqqusarneqarnissaat pillugu Naalakkersuisut KANUKOKA-lu suleqatigiinnissamut piumassuseqarluarnerat Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliamit annertuumik nuannaarutigineqarpoq.

Inassuteqaat**Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut Inuit Ataqtigiinneersut Demokraatineersulu siunnersuut pillugu ima oqaaseqaateqassapput:**

Puigortunngortut pillugit ataatsimoorussamik pilersaarut kingusinnerpaamik UPA 2013-imi saqqummiunneqarnissaanut Naalakkersuisoq tamakkiisumik nassuiaateqartoq ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut isumaqarput. Siunnersuusiorderup ingerlateqqinnera ajornartorsiutitaqanngitsumik ingerlanneqassappat puigortunngortarnermik ataatsimoorussamik pilersaarut siusinersukkat saqqummiunneqarsinnaanera mattunneqassanngitsoq amerlanerussuteqartut neriutigaat. Siunnersuutip ingerlateqqillugu suliarinerqarnera tamanut iluaqutaasumik peqqissaarullugu ingerlanneqarnissaa amerlanerussuteqartut kissaatigaat.

Tamanna tunngavigalugu ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut qulaani allannguutissatut siunnersuut nr. 2 una saqqummiutissavaat:

Puigortunngortut pillugit nassuiaammik kingusinnerpaamik UPA 2012-imi Inatsisartunut saqqummiussinissaat, puigortunngortut pillugit ataatsimoortumik ungasinnerusorlu isigalugu pilersaarummik kingusinnerpaamik UPA 2013-imi Naalakkersuisut Inatsisartunut saqqummiussinissaat pillugu peqquneqarnissaannik aalajangiiffigisassatut siunnersuut.

Amerlanerussuteqartut allannguutissatut siunnersuut nr. 2 akuersissutigineqassasoq inassutigineqarpoq.**Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut Siumumeersut Atassummeersullu siunnersuut pillugu ima oqaaseqaateqassapput:**

Puigortunngortut pillugit ataatsimoorussamik pilersaarut saqqummiunneqarnerminingarnit Peqqissutsimut Naalakkersuisumit annertunerusumik pingartinneqarnerusariaqaraluartoq ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartunit kissaatiginartinneqarnerugaluarpoq, taamaalilluni puigortunngortut pillugit ataatsimoorussamik pilersaarut UKA 2011-imi saqqummiunneqarsinnaaqullugu. Ukiuni kingullerni utoqqaat illui arlallit Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliap takuniartarpai, puigortunngortullu utoqqaallu illuini najugaqartut allat aammalu sulisut ilaqaataasullu eqqarsaatigalugit pissutsit piaartumik pitsanngorsaavigineqarnissaannik pinasuartumik pisariaqartitsisoqartoq, taamaattumillu puigortunngortut pillugit ataatsimoorussamik pilersaarut UPA 2013-imut utaqqissunneqarnissaa sivisuallaarluni.

Tamanna tunngavigalugu ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartut allannguutissatut siunnersuut nr. 1, ima oqaasertaqartoq aalajangiusimaannarniarpaat:

Puigortunngortut pillugit ataatsimoortumik ungasinnerusorlu isigalugu pilersaarummik Inatsisartuni akuerineqartussamik kingusinnerpaamik UPA 2011-imi Naalakkersuisut saqqummiussinisaat pillugu peqquneqarnissaannik aalajangiiffigisassatut siunnersuut.

Tamanna tunngavigalugu ataatsimiititaliami ikinnerussutegartut allannguutissatut siunnersuut nr. 1 akuersissutigineqassasoq inassutigaat.

Taama oqaaseqarluni Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliap siunnersuut inaarutaasumik aappas-saaniigassanngortippaa.

Debora Kleist
Siulittaasoq

Jane Petersen

Astrid Fleischer Rex

Ruth Heilmann

Knud Kristiansen